

O OBROVI, KTERÝ NEMĚL SRDCE V TĚLE

Byl jednou jeden král a ten měl sedm synů. A měl je tak nesmírně rád, že vždycky musel mít alespoň jednoho z nich u sebe. Když dorostli, mělo se starších šest synů vypravit do světa za nevěstami. Ale nejmladšího si chtěl král nechat doma a ostatní bratři mu měli nevěstu přivést domů, do králova dvora. Král pak dal těm šesti starším synům překrásné šaty – tak krásné, že takové dosud nikdo neviděl, třpytily se daleko široko. Dal každému také koně za mnoho a mnoho tisíc tolarů. A potom se princové vydali do světa.

Když sjezdili již mnoho královských dvorů a poznali mnoho princezen, přijeli nakonec k jednomu králi, který měl šest dcer. Tak krásné princezny princové dosud nespatriili, proto se hned každý o jednu z nich ucházel. A když se princezny potom s nimi zasnoubily, vydali se princové zase k domovu. Ale dočista zapomněli, že mají přivést princeznu také Popeláčkovi, který zůstal u otce. Tak byli do svých princezen zamilováni, že na všechno ostatní zapomněli.

Ujeli už hezký kus cesty, a tu museli jet kolem příkré skalní stěny, kde byl obrův dvůr. Obr vyšel ven a uviděl je. A proměnil je v kameny – všech šest princů i všech šest princezen.

Zatím doma král čekal a čekal na svých šest synů, ale ať čekal sebe-déle, nikoho se nedočkal. Byl proto velmi zarmoucen a zničen a prohlašoval, že se již nikdy nebude moct ani trošku radovat.

„Kdybych tu neměl tebe,“ říkal Popeláčkovi, „raději bych ani nechtěl žít. Tak mě rmoutí, že jsem ztratil tvé bratry!“

„Chtěl jsem tě právě poprosit, abys mi dovolil vypravit se do světa je hledat,“ řekl Popeláček.

„Ne, to ti nikdy nedovolím, protože pak bych přišel třeba i o tebe,“ prohlásil otec.

Ale Popeláček nedal, chtěl stále jen pryč a pryč a nepřestával prosit a žadonit, až ho musel otec pustit do světa. Král však už pro něho neměl jiného koně než starou sešlou herku. Všechny ostatní koně dostalo šest starších synů a jejich průvod.

Popeláček si z toho nic nedělal. Vyskočil na tu starou, sešlou herku a zavolal na otce: „Sbohem, tatínku! Uvidíš, že se jistě vrátím, a možná že se mnou přijedou i všichni moji bratři!“

A s těmi slovy odklusal.

Když kousek ujel, přijel k havranovi. Ležel uprostřed cesty a tloukl bezmocně křídly a nepodařilo se mu ani uhnout z cesty, jak byl hladem vysílený.

„Ach přítelíčku, dej mi trochu najíst! Pomohu ti za to, až budeš sám v nouzi,“ prosil havran.

„Nemám sic jídla právě nazbyt a ty také nevypadáš na to, že bys mi mohl zrovna mnoho pomoci, ale trochu jíst ti přece dám, jak vidím, opravdu to potřebuješ,“ řekl Popeláček.

A když opět kousek ujel, přijel k potoku. Tam ležel velký losos,

který se dostal na souš a teď sebou zoufale tloukl a házel, ale nemohl se přesto dostat zpět do vody.

„Ach přítelíčku, pomoz mi nazpět do vody!“ volal na prince. „Pomohu ti, až zas ty budeš v nouzi!“

„Ty že mně pomůžeš? To věru nebude velká pomoc,“ řekl princ. „Ale bylo by tě opravdu škoda, kdybys tu měl zůstat ležet a zajít hladem.“

A princ sestrčil lososa do potoka.

Potom jel opět dlouho, předlouho, až potkal šedého vlka. A ten byl tak vyhladovělý, že se sotva vlekl.

„Přítelíčku, dej mi svého koně! Jsem tak hladov, až mně kručí ve střevech. Nejdl jsem už celé dva roky!“ volal vlk na Popeláčka.

„Ne, to nejde!“ prohlásil Popeláček. „Nejdříve jsem potkal havrana a tomu jsem musel dát své jídlo. Potom jsem přijel k lososovi a tomu jsem musel pomoci do potoka. A teď ty chceš mého koně! Ne, to nejde, jakpak bych jel dál?“

„Ach můj milý přítelíčku, jen mi, prosím tě, pomoz!“ žadonil vlk. „Můžeš si pak sednout na mne a já tě povezu. A pomohu ti, až zas ty budeš v nouzi!“

„Nu, ta tvá pomoc by nebyla asi valná! Ale vezmi si tedy koně, když jsi na tom tak zle!“ řekl princ.

A když vlk sežral koně, vzal Popeláček uzdu a vložil ji vlkovi do tlamy. A potom vzal sedlo a připevnil je vlkovi na hřbet. Vlk byl nyní tak silný, že se rozběhl s princem na hřbetě, jako by ho ani necítil. Popeláček dosud nikdy tak rychle nejel.

„Až teď ještě kousek ujedeme, ukážu ti obrův dvůr,“ řekl vlk.

A opravdu tam za chvíli došli.

„Tak, tady je obrův dvůr!“ prohlásil vlk. „A tady můžeš vidět všech šest svých bratrů, obr je proměnil v kameny. A tady vidíš také jejich šest nevěst! A tamhle jsou dveře do trollůva příbytku, tamtudy musíš jít!“

„Ne, toho se neodvážím,“ řekl princ. „Připravil by mě o život.“

„I ne,“ odpověděl vlk. „Až tam přijdeš, najdeš tam princeznu a ta ti už řekne, jak se máš zachovat, abys sprovodil obra ze světa. Jen se musíš řídit tím, co ti řekne!“

Popeláček tam tedy vešel, i když strachu měl dost. Obr však nebyl doma. Ale jak vlk řekl, v jedné komnatě seděla princezna. A byla tak krásná, že tak krásnou dívku Popeláček dosud nikdy neviděl.

„Pánbůh s tebou, jak ses sem dostal?“ zvolala princezna, když ho uviděla. „Je to tvá jistá smrt. Protože obra, který tu bydlí, nemůže nikdo sprovodit ze světa – nemá vůbec srdce v těle!“

„Nu dobrá, ale když už tu jednou jsem, tak bych to přece jen zkusil,“ řekl Popeláček. „Chtěl bych se pokusit osvobodit bratry, kteří stojí venku proměnění v kameny, a tebe bych se také chtěl pokusit vysvobodit.“

„Když tu mermomocí chceš zůstat, musíme se podívat, co by se dalo dělat,“ řekla princezna. „Vlez si teď tadyhle pod postel a dávej dobře pozor, o čem budu s obrem mluvit. Ale lež pěkně tiše!“

Popeláček zalezl pod postel, a sotva se skryl, obr přišel domů.

„Br, čichám, čichám člověčinu!“ volal obr.

„Letěla tu kolem straka s lidskou kostí v zobáku a nad komínem ji upustila,“ řekla princezna. „Pospíšila jsem si sice hned ji vyndat, ale ten pach se zřejmě nedá tak rychle vyvětrat.“

Obr tedy už nic neříkal.

Když nastal večer, šli si lehnout. Sotva leželi chvíli v posteli, řekla princezna:

„Tak ráda bych se tě na něco zeptala, ale nevím, zdali smím.“

„A nač se chceš zeptat?“ otázal se obr.

„Ráda bych se zeptala, kde máš vlastně své srdce, když je nemáš v těle?“ řekla princezna.

„To není věc, na kterou by ses měla ptát! Ale co, leží tamhle pod prahem,“ odpověděl jí obr.

„Ejchuchu – to si je zítra najdeme!“ řekl si Popeláček pod postelí.

Nazítří vstal obr velmi časně a odešel do lesa. A sotva byl ze dveří, pustila se princezna s Popeláčkem do hledání jeho srdce pod prahem. Ale ať kopali a hledali jak chtěli, nenašli nic.

„Tentokrát nás jistě oklamal,“ řekla princezna. „Ale co na tom, zkusíme to ještě jednou.“

A natrhala všechny krásné kytky, které našla, a posypala jimi podlahu kolem prahu, který dali předtím zase na místo. A když se blížila doba, kdy chodíval obr domů, zalezl Popeláček opět pod postel.

A sotva tam vlezl, obr přišel.

„Br, čichám, čichám člověčinu!“ volal.

„Letěla tu kolem straka s lidskou kostí v zobáku a upustila ji zrovna do komína,“ řekla princezna. „Pospíšila jsem si sice ji vyndat, ale přece jen je ji asi cítit!“

Obr tedy umlkl a už se o tom nezmiňoval. Ale po chvíli se zeptal, kdo posypal podlahu u prahu těmi květinami.

„To já,“ řekla princezna.

„A pročpak?“ zeptal se obr.

„Protože tě mám tolik ráda, a když teď vím, že je tam tvoje srdce, nemohla jsem jinak,“ odpověděla mu princezna.

„Tak tedy! Ale ostatně – mé srdce tam vůbec neleží,“ řekl obr.

Když potom večer ulehli, ptala se ho princezna opět, kde má své srdce. Říkala, že ho má tolik ráda a že by to tak ráda věděla.

„Je tamhle v té skříni u stěny,“ řekl obr.

Ve skříni tedy! pomyslel si Popeláček i princezna. To se je pokusíme nalézt!

Nazítří byl obr zase časně na nohou a odešel opět do lesa. A sotva byl ze dveří, už byli Popeláček s princeznou u skříně a pátrali po jeho srdci. Ale ať hledali sebevíc, nenašli ani tam nic.

„Nu, co zbývá, musíme to zkusit ještě jednou!“ prohlásila princezna.

A opět vyzdobili skříň květinami a věnci, a když se chýlilo k večeru, Popeláček zase zalezl pod postel.

Potom se obr vrátil domů.

„Br, čichám, čichám člověčinu!“ volal.

„Letěla tu před chvílí straka s lidskou kostí v zobáku a upustila ji zrovna do komína,“ řekla princezna. „Pospíšila jsem si sice ji honem vytáhnout, ale přece jen je ji tu asi cítit.“

Když to obr uslyšel, nic už neříkal. Ale po chvíli si všiml, že je skříň celá ověšena věnci a květinami. Zeptal se, kdo ji tak vyzdobil.

Princezna přiznala, že to ona.

„Prosím tě, proč to?“ ptal se obr.

„Protože tě mám tolik ráda, a když teď vím, že je tam tvé srdce, nemohla jsem jinak,“ řekla princezna.

„Cožpak jsi tak bláhová, že tomu doopravdy věříš?“ zasmál se obr.
„Musím tomu přece věřit, když jsi mi to řekl,“ namítla princezna.
„Ach, jsi ty hlupáček!“ řekl obr. „Tam, kde mé srdce doopravdy je, tam ty se nikdy nedostaneš!“

„Ale přece jen bych ráda alespoň věděla, kde je,“ povzdechla si princezna.

Obr se nyní už neudržel, aby jí to tedy neřekl.

„Daleko, předaleko uprostřed velkého jezera leží ostrov,“ vyprávěl obr. „A na tom ostrově stojí kostel a v tom kostele je studánka a v té studánce plave kachna a ta kachna má v sobě vejce a v tom vejci je uschováno mé srdce!“

Nazítří časně zrána, ještě než se začalo šerit, obr zase odešel do lesa.

„A teď půjdu já také!“ prohlásil Popeláček. „Jen abych našel cestu!“

Potom se rozloučil s princeznou, ale řekl jí „na shledanou!“. Když vyšel z obrova dvora, čekal tam již na něho vlk. Popeláček mu vypravoval, co všechno se u obra zběhlo, a řekl, teď že by se chtěl vypravit k tomu kostelu se studánkou, jen kdyby znal cestu! Vlk ho vybídl, aby si mu tedy sedl na hřbet, že už cestu najde. A pak se pustil vpřed, přes hory a doly, přes vrchy a pláně, že to kolem nich jen svištělo.

Jeli tak mnoho dní, až nakonec přišli k velkému jezeru. Princ si nevěděl rady, jak se přes ně dostat. Ale vlk ho prosil, aby se nebál. Vskočil i s princem do vody a plaval jezerem k ostrůvku uprostřed. A donesl prince až ke kostelu, který na něm stál. Jenže klíč od kostela visel vysoko, převysoko na kostelní věži.

Princ nevěděl, jak se pro něj dostat. Vlk mu řekl: „Zavolej teď havrana!“

Princ tedy zavolal a havran tam hned byl a doletěl jim na věž pro klíč. Pak se již princ do kostela snadno dostal. Přišel ke studánce a opravdu tam byla kachna a proháněla se po ní sem a tam, docela tak, jak to obr říkal. Princ na ni volal a vábil ji k sobě, až se mu nakonec podařilo ji přilákat a chytit.

Ale když ji vytahoval z vody, vypadlo z ní vejce a žbluňklo do studánky. Popeláček si nevěděl rady, jak je z té hloubky dostat.

„Musíš teď zavolat lososa!“ řekl mu vlk.

Popeláček ho tedy zavolal. A losos připlaval a přinesl jim ze dna studánky to vejce. Vlk potom Popeláčka vyzval, aby vejce zmáčkl. A když je Popeláček zmáčkl, obr hlasitě zanařikal.

„Zmáčkni je ještě jednou,“ řekl vlk.

A když to Popeláček udělal, obr zanařikal ještě úzkostlivěji a prosil a žadonil, aby mu nesahali na život. Sliboval, že udělá, co si princ bude přát, jen když mu nerozmáčkne srdce.

„Řekni, že mu daruješ život, když tvých šest bratrů a jejich nevěsty, které začaroval v kameny, promění zase v lidi!“ radil mu vlk a Popeláček ho uposlechl.

Obr ihned souhlasil. Proměnil všech šest Popeláčkových bratrů opět v prince a jejich nevěsty v princezny.

„A teď to vejce rozmačkej!“ řekl vlk.

Popeláček je rozmačkal na kousky a obr v tom okamžiku pukl.

Když se tak Popeláček s obrem vypořádal, pustil se, zase vlkovi na hřbetě, zpět k obrovu dvoru. Tam čekalo už všech šest jeho bratrů s nevěstami. Popeláček si došel do vrchu pro svou nevěstu a pak se všichni vypravili domů k otci.

Starý král se nesmírně zaradoval, když se mu najednou vrátilo všech sedm synů a každý s krásnou nevěstou!

„Ale ze všech princezen nejkrásnější je přece jen Popeláčkova nevěsta,“ prohlásil král. „Ať si s ní Popeláček sedne v čelo stolu!“

A pak byla slavena velká sláva a jedli při ní a hodovali, a jestliže se dosud neuhodovali, jistě hodují dodneška.

O PRINCI JMÉNEM LINI A DÍVCE JMÉNEM SIGNY

V jedné říši vládl jednou král s královnou. Král se jmenoval Ring, ale jak se jmenovala královna, to už dnes nikdo neví. A ten král s tou královnou měli jediného syna, hezkého a statného jinocha, kterému se říkalo Lini.

V té říši však taky žil v jedné bílé chatrči chudý stařík se svou stařenkou a ti zas měli dceru, krásnou a milou dívčinu, které se říkalo Signy.

Nu a jednou se stalo, že se ten královský syn vypravil se svou družinou na lov do hlubokých lesů. Lovili celý den, a když se večer vraceli, snesla se na lesy mlha a v té mlze se princ družině ztratil. Lovčí a panoši se dali do hledání a volání, ale když ho ani do půlnoci nenašli, vrátili se domů a oznámili králi, co se stalo. Král poručil hned prohledat lesy znovu. Tři dny hledaly zástupy služebnictva královského syna v hvozdech a houštinách, tři dny troubily a volaly, ale marně, prince nenašly. Starý král ze samé starosti nakonec onemocněl a ulehl. A tu dal vyhlásit po celé říši, že ten, kdo najde a přivede prince Liniho, dostane polovinu království.

Tak se o ztraceném princovi dověděla i malá Signy. Sotva uslyšela od královského herolda, co se přihodilo, rozběhla se domů prosit otce

i matku, aby jí dali mošničku jídla a nové boty, že půjde hledat prince Liniho.

A milá Signy se vydala do světa. Putovala, putovala přes hory a do-ly, přes vody a lesy, až jednoho dne došla do hlubokého hvozdu. Uprostřed hvozdu byla veliká jeskyně. Malá Signy statečně vešla dál – a co nevidí? V jeskyni stály dvě postele. Na jedné z nich ležela při-krývka prošívaná stříbrem, na druhé pokrývka prošívaná zlatem.

Na čele postele se zlatou pokrývkou byly namalovány labutě a pod nimi byl nápis v neznámém písmu. V posteli ležel sám ztracený princ.

Princ tvrdě spal. Milá Signy k němu přistoupila a začala ho budit. Ale marně, ať dělala co dělala, prince probudit nedokázala. Byl oča-rován. Pojednou uslyšela Signy před vchodem lomož. Co teď? Bez dlouhého přemýšlení skočila za dveře a přikrčila se za ně. Do jeskyně vstoupily dvě ohyždné obryně. Starší z nich hned ve dveřích zahu-čela:

„Fuj, fuj, tady to páchne člověčinou!“

Mladší obryně ji chlácholila:

„Ale kde, to je přece náš malý princ!“

A nato obě obryně přistoupily k princově posteli a vykřikly:

„Labutě, labutě, zazpívejte,
Liniho ze spánku probouzejte!“

Labutě zazpívaly a princ Lini se probudil. Mladší obryně se k němu nakloní a povídá:

„Lini, chceš jíst?“

Ale princ odpověděl:

„Nechci, čarodějko!“

A mladší obryně mu znovu povídá:

„Lini, chceš mě za ženu?“

Ale princ znovu odpověděl:

„Nechci, čarodějko!“

A tu se mladší obryně rozhněvala a vykřikla:

„Labutě, labutě, zazpívejte,
Liniho do spánku zkolébejte!“

Labutě zazpívaly a Lini usnul. Obryně se najedly a ulehly do postele se stříbrně prošívanou pokrývkou.

Ráno, sotva se rozbřesklo, obryně vstaly. Přistoupily k princově posteli a vykřikly:

„Labutě, labutě, zazpívejte,
Liniho ze spánku probouzejte!“

Labutě zazpívaly a princ Lini se probudil. Mladší obryně se k němu nakloní a povídá:

„Lini, chceš jíst?“

Ale princ odpověděl:

„Nechci, čarodějko!“

A mladší obryně znovu povídá:

„Lini, chceš mě za ženu?“ Ale princ znovu odpověděl:

„Nechci, čarodějko!“

A tu se mladší obryně rozhněvala a vykřikla:

„Labutě, labutě, zazpívejte,
Liniho do spánku zkolébejte!“

Labutě zazpívaly a Lini usnul. Obryně se najedly a odešly.

Sotva vytáhly z jeskyně paty, vyběhla malá Signy ze skryše za dveřmi a vykřikla:

„Labutě, labutě, zazpívejte,
Liniho ze spánku probouzejte!“

Labutě zazpívaly a milý princ se rázem probudil. Nestačil se divit, koho to před sebou vidí: místo ohyzdných obryň tam stála krásná dívka.

Signy pověděla princi, co se všechno přihodilo, jak se ztratil, jak ho hledali, jak jeho otec král samou starostí onemocněl a jak slíbil půl království tomu, kdo mu prince přivede zpět. A princ zase vyprávěl milé Signy, jak to s ním bylo tenkrát v tom lese, jak ho přepadly dvě obryně, jak ho zavekly do své jeskyně a jak ho trápily, aby si vzal mladší z nich za ženu.

A tu povídá Signy:

„Až se tě bude obryně dnes večer ptát, řekni jí, že si ji vezmeš, ale jen tenkrát, když ti řekne, co je napsáno tady na tvé posteli a co dělá celý den v lese!“

Princ slíbil, že Signy poslechne, a pak přinesl šachovnici a až do večera hrál s dívkou v šachy. Když se setmělo, Signy prince uspala a sama se schovala do skryše za dveřmi.

Za chvíli se přihnaly obě obryně. Rozdělaly oheň, starší se dala do vaření a mladší přistoupila k Liniho posteli, probudila ho a povídá:

„Lini, chceš jíst?“

Ale tentokrát princ odpověděl:

„Chci, krásná dívčino.“

Když se princ najedl, povídá mu obryně znovu:

„Lini, chceš mě za ženu?“

A princ odpověděl:

„Chci, ale až mi řekneš, co je napsáno tady na mé posteli. Obryně se dala ošálit a povídá:

„Je tam napsáno zaříkávadlo:

Postýlko, postýlko, dej se v let,
zanes mě, kam já chci, a to hned!“

Milý princ poděkoval a ptá se podruhé:

„Dobře, krásná dívčino, a co děláte celý den v lese?“

Obryně se zase dala ošálit a povídá:

„Lovíme zvěř a ptactvo, a když odpočíváme, sedíme pod dubem a hrajeme si se svým vajíčkem života.“

„A co je to vajíčko života?“ povídá princ.

„To je vajíčko, v kterém je náš život,“ povídá mladší obryně. „Kdyby se rozbilo, byla by to naše smrt.“

Princ už věděl, co potřeboval, a řekl, že chce spát. Obryně ho uspaly a samy se uložily na druhou postel. Ráno prince probudily, aby se najedl a šel s nimi do lesa. Ale Lini se vymluvil, že chce raději spát, a tak ho obryně zas uspaly a odešly samy.

Sotva se za nimi zavřely dveře, vyskočila Signy ze své skrýše, probudila Liniho a povídá:

„A teď pojedeme do lesa za obryněmi. Vezmi s sebou kopí, a až si budou házet vajíčkem života, musíš po něm tím kopím hodit. Ale hled, ať je trefíš, jinak běda nám!“

Princ vzal kopí, usedl se Signy na postel a řekl:

„Postýlko, postýlko, dej se v let,
zanes nás do lesa, a to hned!“

Jen to dořekl, postel se vznesla a letěla s nimi do lesa rovnou pod velký dub. Signy poručila principi, aby se na něj vyšplhal. Když to Lini udělal, uviděl na palouku obě obryně, jak si házejí zlatým vajíčkem. Princ Lini se rozmáchl, mrští kopím a zlaté vajíčko se ve vzduchu rozletělo na tisíc kousků. Obě obryně klesly k zemi jako podřáté a bylo po nich.

Lini a Signy se vrátili vesele do jeskyně, nabrali tam pokladů, co unesli, a rozletěli se na své posteli do chudé chaloupky k dívčíným rodičům.

